

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 . .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Az osztrák Bilse.

Bilse, az igazi Bilse, a forbach garnizon ostroma, a minap hogy kiszabadult a börtönből, megindult pénzbeszedő körutjára azokba a városokba, ahol a Kis garnizonból című regényt az ő előzetes megkérdezése nélkül nyomatták ki és árusították élelmes könyvkiadók. Az egykori porosz hadnagy, miután regényében boszút állt azokon, akikkel együtt szolgált, most boszút áll azokon, akik a könyv használatában nem akartak vele osztozkodni és e cherubi utjában már elérkezett az első állomásra: Bécsbe. Sok szép pénzt fog onnan elvinni; de közben módja nyílik egy barátságos kézszorításra is. Üdvözölheti egy ujdonsült kollegáját, az osztrák Bilsé-t, akinek a szenzációs könyvéről már mi részletes és érdekes kivonatot közöltünk a Debreczeni Független Ujság husvétii lapszámában és akinek, mint ma már kiderült, egyébként Motz Venczel a neve és aki kvietált cs. és kir. főhadnagy.

Hogy Motz Venczel otthagya az arany kardbojtot, annak magán természetű okai voltak — sok adósságokat

csinált, sőt állítólag olyan természetű hitelműveletei is voltak, hogy már a becsületbirósági eljárást akarták ellene megindítani, aminek elkerülése végett inkább önként távozott a hadsereg kötelékéből; de hogy Bilse kollegája lett, abban jelentékeny része van annak, hogy kvietált, míg a fenmaradó részt épen a bilsei példa inspiráló hatásának tudhatjuk be. Világosabban beszélve: Motz Venczelben nagyban háboroghat az indulat, hogy kilencz évi katonáskodás és főhadnagyi iker-csilagzatig való emelkedés után most kezdheti újból az életet, arra pedig, hogy miként kezdje, mit csináljon, ami némi költséggel látná el a bekövetkezendők fedezésére: irányítóul szolgálhatott neki a porosz hadnagy példája. Bilse könyvét roppant kapkodták az emberek; ilyen munkával még lehet egy kis pénzt keresni. Így gondolkodhatott Motz Venczel és megírta a Kis garnizonból osztrák pendantját:

A könyv Braunschweigban jelent meg és a czime Cs. és kir. szolgálatban. Boszuvágyból született és pénzspekulációt szolgál — tehát minden jogczime megvan, hogy előzetesen bizalmatlansággal viseltessék iránta az

ember; de vajjon nem lehet-e, hogy azért mégis igaz és valóságos viszonyok ábrázolását találjuk benne?

A nyíltság semmiesetre sem hiányzik Motz Venczel regényéből, ami lehet a szenzáció-hajhászás jele, de lehet támaszték az igazság megállapítására. A könyv vonatkozásai könnyen megállapíthatók és a vizsgálat ezen az alapon könnyen megállapíthatja, hogy talál-e, amit Motz Venczel mond. A Cs. és kir. szolgálatban szerzője a Prágában állomásozó 3-ik ezredben szolgált és ennek az ezrednek a tisztjei szerepelnek a regényben, még pedig roppant átlátszó elkereszteléssel. Rechnitzer ezredes a könyvben Sprechnitzer ezredes; Formanek őrnagy — Fuhrmann őrnagy; Muzirka kapitány — Mazurka kapitány és így tovább le a ranglétra legutolsó fokáig. Kérdés, hogy neveik hasonlatossága mellett megvan-e a dolgok hasonlatossága is? Ebben a részben tudniillik Motz egyáltalában nem mond hízog dolgokat nevezett prágai ezred beléletéről, hanem ellenkezőleg: amit felsorol, sikasztások, brutalitások, megvesztegetések, csaló kupeczkedések sorozata.

Kérdés immár: mennyiben felel

Névváltozások.

(Szegedi magyarokról.)

Irta: Tömörkény István.

Azt mondjuk a gözekeről, hogy az göz-eke, a paraszt azt mondja róla: szántógép. Azt mondjuk a regattistáról, hogy regattista, a paraszt azt mondja: vizibuba. Azt mondjuk a selyemszövetből készült cipőről, hogy eberlaszting, a paraszt azt mondja róla: ruhaczipő. Még egy egész sor ilyesmi. És soha sem lehet mondani, hogy az ő szavai ne volnának kifejezőbbek, mint a mienk. Mikor a Tisza füzesei alatt kora hajnalban vagy esti alkonyatkor végigsiklik habkőnyű csónakában az egyenruhás, mindig egyszerű mozduló, egyazon mozdulat szerint járó evezős-csapat, a ki ezt egy messzi től-tésről nézi, be kell látnia, hogy a paraszti nyelv az első érzés benyomását rögzítette meg akkor, mikor legelsőbb rájuk adta a vizibuba nevet a nélkül, hogy vele gonyolódni akarna, s ha egyszer szavát kimondta, áll mellette.

Sajátságos, egyben nagyfokú nemzeti érzés az, hogy nem türi az idegen szavát. Ha lehet, csinál helyette másikat. Ha nem

lehet, akkor legalább átalakítja. Ha birja, teljesen eldobja s új nevet ad. A fogalmaknál szivesen csinál új szót. A családneveknél ezt nem teheti meg, azokat lehetőleg átalakítani igyekszik. És származik a Czigli drumm a Ziegeltumm-ból, a Pistengli a Birnstingelből. Katonaidőm alatt egy különösen kedvelt tisztünket, a német Janenkert hallottam emlegetni Janiki, Jajneki, Jenike, végül pedig, hogy teljes legyen a dolog: Jegenye név alatt.

A mondvaszinált szavakat nem szeretik, nem állják, inkább maguk csinálják. Szintén katonai emlék, hogy a legénység a fegyvertanban inkább megtanulta a puska alkatrészeinek a német nevét, mint ugyanezeknek a szolgálai módon fordított és hibásan képzett magyar elnevezését. Inkább tudta a Stossplattenhebert, mint a löklemezemelőt, meg a többi ilyes dolgot.

Ez a sajátos érzék nyilvánul meg az idegen hangzású családnevek átalakításában. Ezt oly kitartó erővel, oly következetesen csinálják, hogy végtére sok esetben maga az illető család is kénytelen alkalmazkodni hozzá. Mert másként nem ismernék meg.

Sok ilyen példával találkoztam már.

Egyszer a pusztán hátszámra volt munkásom bizonyos Flekete nevű ember. Flekete, Flekete, — honnan az ördögből szedte ez az ember azt a nevet, hogy Flekete? De nem tudtam. Csak a hét végén, mikor befejeztük a dolgot s az emberek aláírták a napszámkimutatást, látom, hogy az ember Fleckenstein nevet ír a papirosra. Akkor derült ki, hogy voltaképpen bevándorolt sváb . . .

A bevándorolt olasz Toassból így léssen idővel Toásó, egész jólelkűleg s egészen annak a rendje és a módja szerint. Lehet, hogy az új anyakönyv nem enged már a dolgokban olyan könnyen, mint azelőtt, de a nép maga a nevéért csak átalakítja úgy, a hogy neki tetszik.

A baksi szőlőkben van egy öreg csősz, a neve: Vadbak. Ez is különös név, amire különben az öreg rászolgálhatott, mert igen híven őrzi a szőlőket s jó néhányszor belelőtt már éjjel a tolvajokba. Afféle mérges és szigorú ember, aki nem sok teketóriát csinál, hanem furulyáz a puskán. Nagy tekintélye van az öreg Vadbaknak, akinek különben az igazi neve Wambach, ő maga zsendár volt a Bach-korszakban meg azelőtt

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocsi.

meg ez a kép a mintának? A könyvben foglalt pontos megjelölések nyomán a vizsgálatnak ezt nem volna nehéz kiderítenie; de hogy ez megtörténjen, arra nem számíthatunk. A hadügyminiszteriumban azon az állásponton vannak, hogy Motzot nem fogják a hadsereg megsértése címén pörbe idézni, ellenben kijelentik, hogy az egész könyv tisztességtelen nyereszkedési vágy munkája. Motz ezzel szemben arra hivatkozhatik, hogy azt az ezredest, akit könyvében sikkasztással vádol, nemrégiben tényleg ilyen üzemek miatt lefokozásra ítélték, a hadsegéd pedig, akiről azt írja, hogy zsarolt, a valóságban is zsarolás miatt kapott öt évi börtönt. Nem lehet-e tehát, hogy az osztrák Bilsének egyebekben is igaza van? Épen ezért mindenféleképp kár a vizsgálat el mellőzése. Mert van ugyan valamelyes józanság a hadügyminiszterium érvelésében, mikor azt mondja, hogy a nyilvános tárgyalás csak reklám volna a könyvnek; de viszont kétségtelen, hogy e tárgyalás elhagyása nemcsak a reklám megvonása, hanem egyúttal valami beismerésfélének vagy legalább is: a vizsgálatról való aggodásnak látszik.

Vármegyénk és közelvidéke.

A hajdudorogi görög katolikus gimnásium.

E lap f. é. ápr. hó 5-iki számában közölt cikkem kiegészítésül a tervezett gimnásium kérdéséhez fűzök még pár megjegyzést, különösen abból a szempontból, hogy miképpen volna annak létjogosultsága biztosítható.

A létjogosultsághoz számítom azt is, hogy vajjon lesz-e elég tanulója. Azzal a gimnásium tervezői is tisztában lehetnek, hogy magáról Hajdudorogról annyi tanuló nem fog kikerülni, hogy egy minimális szá-

mitással 70.000 korona kiadással járó iskolát érdemes volna fentartani. Azért mondom, hogy ezzel Hajdudorogon is tisztában vannak, mert a mint a hirlapi közleményből kivethető, okoskodásuk alapját az képezi, hogy az alkotandó intézet az egész ország görög katolikusainak középponti jellegű intézete legyen, a hova olyan formán küldenék a görög katolikusok gyermekeiket, mint pl. a hogyan még jelenleg is központi jellegénél fogva az egész tiszántúli egyházkerületből eljönnek Debreczenbe a református tanulók.

Mindenesetre szép alap gondolat, mert itt a nagy magyar alföldön már maga a légkör olyan, hogy itt csak magyar szellemű nevelés lehetséges, mely a hajduk hamisítatlan hazaszeretetéből merítene erőt.

Amde minden körülménnyel számoljunk. Többek közt ne feledjük azt, hogy napjainkban, a mikor a megélhetés minden társadalmi osztály kebelében igen nehéz s a mikor a családapák csak úgy roskadnak gyermekeik tanítási költségeinek sulya alatt: a legtöbb szüle tulteszi magát a felekezeti aggodalmakon s ott neveltetni gyermekeit, a hol neki részint az kevesebbe kerül, részint pedig, a hol gyermeke hozzá közelebb van. Ez az eset áll akár gymnasiumi, akár tanítóképezdei tanulókra. Tehát a vonzóerőt nagyon lerontja a szülék megfelelő anyagi erejének a hiánya.

Hogy félre ne értessem, megjegyzem, hogy a debreczeni kollégium nagy vonzóerejében is nagy része van az itt igen szép számmal levő és tekintélyes összegre rugó ösztöndíjaknak, s a jutányos áron tisztességes ellátást biztosító tápintézetnek. Mutatja a Doroggal szomszédos gymnasiumok példája is, hogy internátus nélkül, a mely kevesebb összegért biztosít tisztességes ellátást, mint a házaknál fogadott teljes ellátás, meg nem népesedhetnek. Pedig azt merem állítani, hogy kevés szüle van ma már, vagy talán nincs is olyan szüle, a ki bene látná, hogy a csekélyebb népeségű gymnasiumok tanárai alaposabban foglalkozhatnak tanítványaikkal, mint a tulnépes iskolák tanárai. Sőt a tanulók erkölcsi megóvása is könnyebb ilyen kisebb városokban, mint a zajos nagy városokban. Amde a szülék nemcsak ezzel számolnak, hanem az iskoláztatás költségeivel is, a mint ezt a fentiek bizonyítják.

A hajdudorogi iskolára nézve tehát, akár gymnasium, akár tanítóképezde legyen

az, tisztában kell lenni azzal, hogy internátus nélkül célját nem éri el, mert nem lesz a hazai görög katolikusok főiskolája, s még néptelenebb lesz, mint némelyik kisebb gymnasium.

Még egyszer hangsúlyozom azonban, hogy a tanítóképezde felállításával magasabb rangú czélt érne el a magyar görögkatolikus egyház.

Ezekkel az itt elmondottakkal pusztán az eszmék tisztázásához akartam csekély erőmmel hozzájárulni, mert a vita minden ügynek és eszmének előnyére van.

Dr. Barcsa János.

30 éves tanító ünneplése Hajdunánáson. A hajdunánási derék tanítói kar e hó 4 én, ünnep második napján ismét jelét adta annak a tiszta igaz szeretetnek, melylyel egymás iránt viseltetnek. Dobos László kartársukat lepték meg 30 éves tanítói működése év fordulóján egy díszes ezüst serleggel, melyet a tanítói kar és az ünnepelt sok tisztelője jelenlétében Dobrossy István nyújtott át megható szép beszéd kíséretében a kitüntetést nagyon megérdemelt, lelkiismeretes szorgalmas tanítónak.

Sorozás a b.-ujvárosi járásban. Szerdán kezdődött a sorozás a balmazújvárosi járásban. A legények elejét Balmazújvároson válogatja a tekintetes sorozóbizottság. A sorozáson kint van Orosz Sándor központi főszolgabíró is. A polgári bizottság beteg sorozási elnökét, Dalmy Lászlót Békessy László helyettesíti, mint elnök.

Sztrájk Hajduböszörményben. A Pesti Hirlap írja: A munkás-sztrájkra bujogatók a hajduböszörményi józan munkáselemeket is megmételtyezték. Budapesti agitátorok felbujtogatták az építőmunkásokat, azzal biztatva őket, hogy sztrájkoljanak és a központból a sztrájk idejére segélyt fognak kapni. A munkások a központi sztrájkpénztárba hetenként 20 fillért fizetnek be már régóta. Az agitátorok a bujogatóssal elérték azt, hogy a böszörményi építőipari munkások az ottani ipartestületnek bejelentették, hogy sztrájkolni fognak. Egyebek közt bérémelet és napi tíz órai munkaidőt követelnek. Az ipartestület a beadvány felett napirendre tért, de azért az iparhatóság mindent megtett az esetleges sztrájk ellensúlyozására. A rendőrség is széleskörű intézkedéseket tett és az agitátorokat figyelemmel kíséri.

is. A pusztá levegője itt ragasztotta, mint annyi mást.

Van ilyen sokféle, csak éppen nem jut most hirtelen észbe. Egyik derűs, a másik komoly. Némelyiken már szinte lehetetlen elmenni, ha csak véletlen nem világit bele e történetbe valamely hirtelen fáklya.

Steingaszner uradalmi ispán bátyámat önhatalmulag léptette elő a népe kasznárrá, mondván, hogy — ahol jön már a Stán kasznár ur.

Az alsótanyán laknak a Czöndörök, derék birtokos familia, szép délczeg barna emberekből, még szebb asszonyokból álló társaság, mind tiszta szin-magyar. Valaha a Czöndörök Czenderék voltak, azelőtt Szkenderek, azelőtt Szkenderovicsok s ha nem mutatható is ki hiteles papiroson, de valójában úgy látszik, hogy az Iszkander bégek családjának a származottjai.

Van ugyancsak a tanyákon egy lehetséges elterjedt familia: a Halbör Förgetegek családja. Leginkább juhászok szoktak ezek lenni pusztán, kint élő emberek, akik tavasztól őszig vetett ágyat nem igen látnak.

Halbör Förgeteg János! A Förgeteg: az förgeteg, a Halbör pedig; a halbör. Szó, a minek valódi értelme kiveszett. A mi alatt ma leginkább valamely megnyúzott nagy halnak a bőrét értenék. Vagy pikkelyes

pánczélját. Ez utóbbi közelebb jár az igazsághoz. Volt valaha réti halászat az alföldi kiöntéseken, szerszáma volt a vejsz, a tapogató háló a sekély vizeken, a réti halász e lapos tájakon kevesebbet járt ladikon, mint inkább csak lubiczkolt naphosszat a térdig érő vízben, tavasztól őszig szintén így cselekedvén. A sok vízben-járás nyomán oly fényes színt váltott a lábászára bőre, mintha halpikkely helyett volna rajta. Tavaly elhalt igen koros embertől hallottam, hogy ő még látott ilyen csillogó bőrű embert, éppen betyár volt, akkor látta, mikor veszteti vitték. A lábáló vízi élet okozta volna tehát az emberi halbört, ha az ember az észjárását belekapcsolja az öregektől hallott történetbe. Senki sem mondhatja, hogy nincsen köztük közösség, hogy egyik ne utalna a másikra, nem állítható, hogy erőszakolt volna a gondolat, a mely a Halbör-családot egy valamely ily halbörlábu vizenkereső embertől származtatja.

Az ám. Nemrég egy ügyvéd barátom tudatja velem, hogy végigjárta a Halbör-Förgetegek leszármazási tábláját. Valamely örökségi ügyben kellett kikutatni és okmányilag rendbeszedni a fölmenő rokonságot.

Az okmányok azt mutatták, hogy a Halbörök még nem egészen száz év előtti Halbörök voltak . . .

Mindezek előljáró beszédek egy aprósághoz, amely kis dolog ugyan, de különbet aligha lehet mondani, igazat.

Nem most történt, hanem már régebben.

Volt főkapitányunkkal, egykori képviselőnkkel, Szluha Agostonnal történt meg jogászkorában. Nyáridőn át kijárt az apja tanyájára, aratás és cesléplésidőn a néppel elegyedvén. Estenden meséltette a népmeséket, ki milyent tudott s hallgatás közben az asztal oldalából a holdvilágos tarlóra ő is tünődve bámult a többivel. A nép lelkéből az ő „csacska meséi“ régi dolgokról, hallottakról és álmodottakról ilyenkor fakadoznak. De nem úgy megy, hogy csak egy beszéljen, hanem a történelmek más történelmeket keltenek és sorba mondódik Attilától, Irnáktól és Ellaktól kezdve. Hát sorba menvén, mondott az ifjúr is, de mit mondhasson egyebet, elmondta az Iliászt. Hallgatták figyelemmel, meg is köszönték, mert szép az ilyesmi, emberek. Másnap, harmadnap már hallhatta az első előadó, hogy este, fektükben, elalvás előtt hogy adták tovább. Mondta is, a ki mesélte:

— Vót azok közt virtuosos embör nem egygy, de ojan kemény legény egygy se vót kösztük, mint az Ag Illés . . .

Király lányok fogságban.

Koburg Lujza ügye.
A kosvigi fogoly.

Nousanne Henriknek a párisi Journal munkatársának alkalma volt Koburg Lujza ügyét Mattasich Gézával együtt Koswigben a helyszínen tanulmányozni. Érdekes megfigyeléseiből egy bécsi laphoz a következő levelet intézte.

Tisztelt Uram!

Jelenleg Németországban tartózkodom. Megakarok győződni, hogy Lujza hercegnő tényleg elmebajos-e? Azzal a meggyőződéssel térek vissza Franciaországba, hogy II. Lipót király legidősebb leánya nem örült, nem is volt soha és semmi más kívánsága nincs, minthogy fogságából kiszabadulhasson.

Nem áruhatom el, akikkel beszéltem, de különben a tények is nekem adnak igazat. A szerencsétlen hercegnő enged az erőszaknak és türi nehéz fogságát, ez egy gyöngye asszony, de nem beteg. A férje által reákenyszerített, Gebauer asszony udvarhölgy, de valósággal kémhatalma alatt áll a hercegnő, Lindenhofban sem nem tisztelik, sem nem ápolják őt a megillető módon. A színlelt sétakocsizások és a drezdai utazás senkit se ejtsen kétségbe. A hercegnő fogva tartása havonta 900 márkába kerül és így a neki jogosan járó 120,000 márká évi járadékából a körülötte levő bakot gazdagítja. Meggyőződtem, hogy októberben, a mikor Mattasich egész véletlenül találkozott séta közben a hercegnővel és udvarhölgyével, a hercegnő két napi magánzárkára lett ítélve. Bár csak megczáfolnák ezen híreket.

Márczius 31-én csütörtökön történt meg velem, hogy a lindenhoti csendőrök engem is megfigyeltek és követtek . . .

A szász trónörökösne.

A szász trónörökösne az egész világtól elkülönítve él hazájának egyik zugában. Sohasem látogatják meg őt az atyja, férje, vagy gyermekei. Ez az emberségtelen eljárás bizonyítja, hogy belátták a hercegnővel szemben való igazságtalan eljárásukat. Ha a szerencsétlen hercegnő örült, miért fordul el tőle a családja. Ha pedig nem örült, mi a hibája?

A párisi „Journalban” részletesen be fogok számolni tapasztalataimról. De még most igyekezem jó barátaim szívére appealni és megkérni őket, hogy igyekezzenek a sajtóban a hercegnő ügyét támogatni. A szerencsétlenségnek nincs hazája, de még kevésbé van az igazságtalanságnak!

Fogadják . . .

Nousanne Henrik a párisi „Journal” munkatársa. U. i. Az utolsó időben ismerkedtem meg Mattasichchel Bécsben. Kivánságomnak engedve jött Drezdába. Eltitkolta jelenlétét és kiegészítette tapasztalataimat. Hozzám intézett leveléből a következő részt közlöm:

„. . . Mióta itt tartózkodom, a lindenhoti szanatórium csendőrökkel van körülvéve. A hercegnőnek nem szabad az épületből távoznia. Dr. Piorsont táviratilag hívták ide, hogy személyesen ügyeljen a hercegnőre. Automobilon érkezett Messzinából tegnap ide. Ily körülmények között a legokosabb, ha elutazna Drezdából. Ön látta a csendőröket! . . . Így gyógyítanak beteget? Avagy így őrzene egy foglyot? Kérem tudassa ezt Franciaországban . . .

Mattasich Géza.”

Mi az ujság?

Titokzatos dráma. A berlini Friedrich-uton tegnapelőtt este, mintegy tíz óra tájban, egy elegánsan öltözött hölgy futott végig felbomlott hajjal és megoldott ruhá-

val. A melléből pedig sűrűn folyt a vér. A járókelők megdöbbenve foidultak utána s többen a segítségére siettek. De a hölgy nem engedte magát fentartani, hanem vadul rákiáltott az utját állókra.

— Hagyjanak! ne bántsanak! . . . Semmi közük hozzám.

Azonban nem sokáig bírta a hajszát. Egyszerre megállt s a következő perczben összeesett. Ekkorra már nagy tömeg volt körülötte, amely felsegítette a szerencsétlent s mialatt valaki a mentőkért telefonált, egy orvos gondjaiba vette az ájuldozó nőt, aki a nagy vérvesztés következtében teljesen elerőtlenedett. Ekkor látták csak, minő rendkívül szép nő a sebesült. Füleiben mogyorónagyságu briliánsok ragyogtak, az ujjai is telve voltak gyűrűkkel s azok között jegygyűrű is volt.

— Ah, meghalok . . . — sugta a hölgy.

— Csak bátorság, meg fogjuk menteni — biztatta az orvos.

Erre szokatlan jelenet keletkezett. A hölgy egyszerre ingerültté lett, mindenáron felakart kelni s azt kiáltotta:

— Ne mentsenek meg! Miért avatkoznak az életembe? Én megakarok halni, tehát hagyjanak!

Vagy kétszáz ember tolongott most már a dráma színhelyén s a kocsi közlekedés is elakadt. A rendőrök alig voltak képesek a tömeget eloszlatni. Végre jött a mentőkocsi, amely aztán elvitte a boldogtalan nőt a kórházba. Hanem alig ért a kocsi a kórházba, a sebesült meghalt. Utolsó szavai ezek voltak:

— Kiváncsiak vagytok? . . . Hát nem tudtok meg semmit.

A titokzatos drámának mindeddig ismeretlen a részletei.

Aki szerelmes a papába. A romantikának lapjain bizonyára páratlanul áll az az eset, melynek hírére hozza Rómából a táviró. Egy hisztérikus asszony szerelmi tébolyáról szól a hír; egy római hivatalnoknak, Cesare Cassionak a felesége egy idő óta szokatlan magaviseletével nagy nyugtalanságot okozott. A mióta a velencei pátriárkából pápa lett s X Pius arczképét közölték a lapok, Cesare Cassio felesége egészen megváltozott. Megvásárolta a pápa arczképét s azt szüntelenül nézi és — csókolja. Néha órák hosszat ül a képpel a kezében és ilyenkor átszellemült arcczal imádkozik a képhez. Néhány nap előtt a beteg asszonyon kitört a téboly és szerelmes szókat sug a pápa arczképének. Amikor el akarták venni a képet tőle, rémes sikoltással sirt és tomboló dühvel védte a tulajdonát. A boldogtalan asszony mindenáron a papához akar menni, hogy megvallja neki a szerelmét. A tébolyodott nőt kórházban helyezték el.

Kaland a debreczeni nagy állomáson.

— A legújabb lipótvárosi válópör. —

Ha így haladunk, maholnap nem az lesz a nóta: „Fahren wir nach Grosswardein . . .”, mert a családok szerelemben utazó párok — még megérjük — a mi városunkat hozzák titkos kirándulásaikkal dívatba.

A legújabb lipótvárosi válópörhöz is itt szerezte meg a férj a „tényállást.” Ime az érdekes törvénykezési eset.

B. Z. vagyonos lipótvárosi kereskedő csinos, fiatal felesége gyakran elutazott vidéken lakó szüleihöz és ilyenkor rendszerint megjelent a pályaudvaron egy fess barna uri ember is, aki aztán ugyanabban a kocsiiban foglalt helyet, a hol B.-né. A kereskedő mindannyiszor kikísérte feleségét az

indóházhoz, fölsegítette a kocsiába és még akkor is erősen lobogtatta zsebkezdőjét, a mikor már a vonat kirobogott a pályaudvarból.

A férj, aki vakon bízott a hitvesi hűségben, talán sohasem veszi észre, hogy a barna uriember szüntelen ott settenkedik a felesége körül, ha ez egyszer el nem árulja magát. Mig ugyanis a férj jegyet váltott, az udvarló oda sietett a váróteremben ülő asszonykához és amint a férjet látta közeledni, ahelyett, hogy nyugodtan odébb állott volna, zavarában elkiáltotta magát: „Jön!”

B. úgy tett, mintha a felkiáltást nem hallotta volna és a mellette elhaladó férfit figyelemre sem méltatta, azonban pár pillanat múlva ismét távozott s amint visszatért, feleségét nyomban fölsegítette a vonatra, megjegyezte magának a kocsiszámot és azután érzékeny bucsut véve, elsietett. — Azonban nem távozott, hanem egy később váltott jeggyel ő maga is felugrott a már induló vonatra és több kocsin keresztül sietve, a szomszédos fülkében foglalt helyet. Hallgatóni kezdett, de ezzel nem ért célt; majd az ajtóhoz lépett, azonban a fülke be volt zárva és a függönyök leeresztve. Türelmetlenül visszaült a helyére és amikor a kalauz jött, bizalmasan megkérdezte:

— Mondja csak, barátom, szabad-e az ajtót egyes utasoknak magukra zárni?

— Nem bizony, mert a szabályok tiltják.

— Pedig a szomszédos fülke le van zárva, holott abban, amint tudom, csak egy utas foglal helyet.

— Rosszul méltóztatik tudni, mert ott X. országgyűlési képviselő utazik a feleségével. Gyakran megteszik így ezt az utat együtt . . .

— És honnan tudja, hogy a férj X. képviselő?

— Mert évi bérletjegye van.

— Aztán az egész uton így bezárkóznak?

— Ó nem. Debreczenben a képviselő ur rendszerint kiszáll és egy-két pohár cognacot iszik . . .

B. nem kérdezősködött tovább, hanem amint a vonat megérkezett Debreczenbe, odaállt az ajtó elé és amikor az ajtó felnyílt, maga előtt látta a fess barna férfit és a feleségét.

Másnap megtörtént a párbaj és a kereskedő ma már benyújtotta felesége ellen a válókeresetet is.

Egyházi élet.

Nagyhét a görög kath. kápolnában. Aprilis 7. Nagycsütörtök és Gyümölcsoltó Boldogasszony napján: Reggel 6 órakor nagy istentisztelet, kenyéradással; délelőtt 9 órakor nagy Sz. Bazil miséje vecsernyével, utána miroválás; este 6 órakor az Ur Jézus kinszenvedésének emlékezete. Aprilis 8. Nagypénteken: délelőtt 9 órakor királyi imaórák; délután 3 órakor Urunk sirbatételének emlékezete, szent beszéd, utána Szentség-kitétel; este 8 órakor esteli kis ájtatosság és Szentség betétel. Aprilis 9. Nagyszombaton: Reggel 6 órakor Szentség kitétel; délelőtt 9 órakor szent nagy Bazil miséje vecsernyével és kenyéradással; este 8 órakor esteli kis ájtatosság és Szentség betétel; *éjfélikor*: az Ur Jézus feltámadásának emlékezete.

Husvét a görög kath. kápolnában. Aprilis 10. Husvét első napján: délelőtt 8 órakor ünnepélyes szent mise, mely alatt a szent beszédet mondja: dr. Wolafka Nándor. v. püspök, prépost, plébános. Az evangélium több nyelven olvastatik, melynél közreműködnek: Eberhardt Béla kegyesrendi tanár, Molnár K. Dezső therézianumi igazgató és Pákh Emil s lelkész; szent mise után megáldatnak a husvéti eledelek. Dél-

után 3 órakor ünnepi vacsernye, prédikáció, 4 órakor szent olvasó. *Április 11.* Husvét második napján: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szent mise, mely alatt prédikál dr. Ruzska Zoltán Antal s. lelkész, szent mise után miroválás; délután 3 órakor ünnepi vacsernye, 4 órakor szent olvasó. *Április 12.* Husvét harmad napján, az istentiszteletek sorrendje olyan, mint a második napon.

Vérlázító botrány.

Vizsgálat a bábaképző intézetben.

Hallatlan botrány ügyében rendelkezte el a vizsgálatot az ügyészség. Az eset rejtélyes nagyon és szinte elképzelhetetlen, hogy ilyes dolog megtörténhetett.

Az a vád, hogy a debreczeni állami bábaképző intézetben dr. *Horváth Ferencz* osztályorvos utasítására az egyik bába, özvegy Szikszay Mihályné nevezetű, F. L. feleségének, született W. K. holtan világra jött fiugyermekét az emésztő-gödörbe dobta, ahonnan az intézet egyik alkalmazottja horoggal halásztta ki. A kis hulla a közkórház halottas házában van jelenleg, nem is lehet eltemetni, mert a vizsgálat körültre forog.

Az esetről az alábbi részletes tudósítást közöljük:

Az előzmények.

Semjén biharmegyei községben F. L. fiatal kereskedő áldott állapotú felesége már három hónap óta ágyban fekvő beteg. A múlt hét végén panaszkodott a szerencsétlen asszony, hogy a gyermeke nem él, *ugy érzi, hogy meghalt.*

Nagyon megijedt a fiatal, 8 hónapos férj és husvét vasárnapján a nagybeteg asszonyt behozta Debreczenbe és elhelyezte a bábaképző intézetben, azután hazautazott.

Hétfőn előfogták a szegény asszonyt a születési fájdalmak és éjjel tíz órakor holt gyermeket szült.

Az anya holt gyermekét kéri.

Mikor magához tért a szerencsétlen asszony, a gyermekét kívánta látni. A születésznő megmutatta neki a kis halottat, mire a szerencsétlen nő elájult. Hogy meddig feküdt eszméletlen állapotban, nem tudja. Amikor felocsudott, ismét kérte az anya holt gyermekét.

— Eltettem a kis halottat. Le van takarva — nyugtatta meg a bába.

— Adja ide — rimánkodott a szegény asszony.

De a bába nem adta oda, hanem jelentést tett dr. *Horváth Ferencz* orvosnak, aki az asszony vallomása szerint gorombán ráripakodott.

Hova lett a kis hulla?

Kedden délelőtt megjelent a bábaképző intézetben a zsidó hitközség Weisz nevű halottvizsgálója, hogy a kis hullát eltemesse és ekkor tudta meg, hogy a kis holttestet — *Horváth orvos* parancsára az emésztő gödörbe lökték.

Kedden délelőtt érkezett a férj, aki szintén követelte a holt gyermeket. Neki azt adták válaszul, hogy a kis holttestemet kiszállították a közkórház halottas kamrájába.

Ekkor értesült a férj arról a szörnyűségről is, hogy hová dobták a kis halottját

és azt a megnevezhetetlen helyről a délelőtt folyamán az intézet szolgája horoggal halásztta ki és a kis hullát dr. *Horváth Ferencz orvos* tisztította meg és csak azután szállította a közkórház halottas kamrájába.

Elképzelhetni a szerencsétlen ember kétségbeesését.

Följelentés.

Szerdán délelőtt az ügyészségre ment F. L. semjéni kereskedő, hogy a följelentést tegye.

— Lehetetlenség, hogy ilyen dolog állami intézetben megtörténhessen — mondta az ügyész a kereskedőnek. Gondolja meg jól barátom a dolgot, mert könnyen rágalmazási per lehet a vége, ha a bizonyítás nem sikerül.

De a kereskedő ragaszkodott a följelentéshez, mire az ügyészségen jegyzőkönyvet vettek föl és azonnal áttették a rendőrség bünyügyi osztályához a vizsgálat megejtése végett.

Vizsgálat.

Délután 3 órakor *Jeney Miklós* alkapitány, *Mile Pál* rendőrfogalmazó, *Fejér Mihály* rendőrbiztos és *Minóry Gyula* jegyzőkönyvvezető megjelentek a Péterfia 76 sz. a. levő bábaképző intézetben a vizsgálat megejtése végett.

Késő estig tartott a vizsgálat; kihallgatták dr. *Horváth Ferencz* osztályorvost, aki tagadta, miszerint ő adta volna a rendeletet, hogy a kis hullát az emésztő gödörbe hajítsák.

Tagadásával szemben *Szikszay Mihályné* és *Morán Ágnes* bábák, valamint a közös kórteremben fekvő beteg asszonyok egyike terhelő vallomást tettek. Egyértelműleg kijelentették, hogy a szülés után, mikor *Szikszayné* kérdezte:

— Hová tegyük a kis hullát?

— Dobják a . . . felelte az orvos.

Az ő parancsára azután oda is dobták és csak másnap húzta ki a kapus horoggal, amint fontosabb már említettük is.

Ninos büntető cselekvény.

Bármily fölháborító és förtelmes dolog ez, dr. *Horváth Ferencz* orvos ellen a bünyfenyítő eljárást megindítani nem lehet, mert a kis halott nem élőlény, hanem csak tárgy. A rendőrség által megejtett vizsgálat után az ügyészség beszünteti a további vizsgálatot.

Az igazgató nyilatkozata.

Késő este jutott ezen eset tudomásunkra és lapunk tudósítója nyomban fölkereste a bábaképző-intézet érdemes igazgatóját, dr. *Kenézy Gyula* orvostanárt.

— Kedden jöttem haza Nyiregyházáról — mondta a szaktudásáról és humánus gondolkodásáról ismert orvostanár. Akkor értesültem az esetről. Nyomban kihallgattam a bábákat, dr. *Horváth Ferencz*et pedig felfüggesztettem állásától és megindítottam ellene a fegyelmi vizsgálatot.

Tudósítónk azon kérdésére, hogy mi a véleménye az orvos eljárásáról, csak annyit felelt:

— El sem képzelhetni, hogyan adhatott ki olyan rendeletet.

Az ázsiai világháború.

Immár mindennap várható az első nagyarányú szárazföldi ütközet, amelynek színtere tényleg a Jalu folyó környéke. Hatszázezer fegyvert szállít oda Japán titkos utakon, az orosz hadállásokat megkerülve. Ma érkezett táviratink így szólnak:

Japán hadifoglyok.

Berlinből jelentik, hogy *Charbinból* azt írják: Február 25-ikén, súlyos katonai őrizet mellett érkeztek ide 700 japán hadifoglyok. Azok, a kiket kozák előőrsek elejtettek foglyul. Köztük *Trurra* őrnagy, négy gyalogos, két civill japán, az őrnagy és felesége és családja. A foglyoknál fegyverek és pénzen kívül igen jó térképet találtak Koreáról. A foglyokat kihallgatásuk után *Irkutzba* szállították.

A tartalék mozgósítása.

Tokiói jelentés szerint: Rendelet jelent meg, a mely a tartalékot is mozgósítja. Ma 30.000 ember indult utra Észak-Koreába.

Port Artur elzárása sikerült.

Londonból táviratozzák, hogy a port-arturi kikötő elzárása sokkal jobban sikerült a japánoknak, mintsem ők is gondolták. Az orosz hajóhad nem tud kimenekülni, a roncsokat pedig megfeszített munkával sem sikerült elhárítani.

Előesetározások.

Vidsu mellett a japán előőrseket megtámadta nagyobb orosz csapat. Hat japán halott maradt a harctéren, a többi elmenekült. Kuropatkin jelentése szerint a Jalu-nál csend van.

Áruló a japánok közt.

Londonból táviratozzák, hogy a japánok hirtelen megváltoztatták a haditervüket. Ennek oka abban keresendő, hogy árulásnak jöttek a nyomára. A partra szállás titokban tartott helyét az oroszok aknákkal zárták el. Az árulásal gyanúsított japán tiszteket elfogták.

UJDONSÁGOK.

Debreczeni színmű-pályázat sikerei.

— A Csokonai-kör választmányi üléséből. —

A Csokonai-kör választmánya szerdán délután ülésezett a kollegium kistanácstermében. *Komlóssy Arthur* elnökölt és a választmányi ülésnek egyik legérdekesebb tárgya volt a bíráló bizottság által betérjesztett jelentés a *Telegdi-Kovács László*-féle színmű pályázatról.

Ez volt a második pályázat 800 korona díjjal, a melyre 10 darab pályamű érkezett be. A bíráló bizottság elnöke *Géresi Kálmán* volt s tagjai *Ferenczy Gyula* dr., *Kardos Albert* dr., *Makó Lajos* színigazgató és *Szávay Gyula*. Az ő betérjesztett jelentésük szerint a pályázat sem a minőség, sem a mennyiség tekintetében nem volt kielégítő; sőt egy pályamunkát még vissza is kellett utasítani formai hiba miatt. Drámára volt hirdetve pályázat és ez pedig vigjáték volt. A pályázatra bocsátott művek közül hármat emeltek ki. Egyet dicséretre érdemesítették, míg a másik kettő között meg is osztják a pályadíjat.

A dicséretre érdemesített darab „*A fekete ember*” című pályamű. Ennek a szerzője a híres *Karácsony György*öt, a 16-ik századbéli népevért szerepelteti. Ez hatá-

rozottan erősebb tehetségnek a műve. Valóságosan kitetszenek belőle az oroszán karmok, de rém-dráma, öt felvonásban írva.

A másik mű, a „Gábor diák” költői szépségekben bővölködik. A Szejdi basa idejéből Debreczenben játszik a cselekménye. Van benne élet. Szinpadai hatást ígér. Egészen véve sikerült alkotás.

A harmadik kiemelt pályamű *Enyingi Török Bálint*. Kevesebb költői tehetséggel van megírva, de a szerzője jobban ösmeri a szinpadai hatás követelményeit és titkait. Ez főleg az első felvonásból tetszik ki, mely mozgalmas cselekményekben igen gazdag. Maga is kész dráma. A II-dik felvonás inkább korrajz a reformácziónak Debreczenben meghonosodásáról, ugy ez, mint a III dik felvonás is lazán kapcsolódik az első felvonáshoz. Azonban a mű erős szinpadai érzékkel van megírva és a III-dik felvonás átdolgozásával hatásosan adható elő.

A bíráló bizottság a *Fekete ember* dicsérettel való kiemelése mellett ajánlja, hogy a pályadíjat *Gábor diák* és *Török Bálint* szerzői között osszák meg; miután ez a két darab *Makó* igazgató véleménye szerint is színrehozható.

A választmány a bíráló bizottság jelentését tudomásul vette és a nyertes pályaművek jelíges levelei felbontatván, kitünt, hogy a *Gábor diákot* *Vályi Nagy Gusztáv* joghallgató, az öreg kollegium egyik szép költői tehetségű diákja szerzette, az *Enyingi Török Bálintot* pedig Szathmáry Zoltán szép tehetségű debreczeni hírlapíró-társunk; a *Fekete ember* dicséret nyert mű jelíges levélkéjét megtartják, a többi elégetik! És miután a nyertes darabokat az alapító születése napján, márczius hó 24-ik napján elő nem adhatták, a választmány határozata szerint a jövő tavasszal fogják előadni. A díjat most kiutalják, de viszont a szerzők (három előadásra) díjtalanul tartoznak átengedni — a debreczeni szintársulatnak — darabjaikat.

— **A gazdasági ismétlő iskola terve.** A kormány kívánságára a városi tanács még a múlt évben előterjesztést tett a közgyűlésnek gazdasági ismétlő iskola felállítására végett. Az iskola költségeire 50000 koronát kért, helyül pedig a derecskei országut baloldalán a Barcsai és Kerekes féle majorsági földek előtt husz holdnyi területet ajánlott. Az ezen tul fekvő 37 hold földet pedig a gazdasági egyesület által tervezett gyümölcsfatelep számára jelölte ki. A közgyűlés azonban mielőtt e tanácsi javaslatot érdemlegesen tárgyalta volna, mindkét ügyet visszautalta a tanácshoz, hogy elébb készíttesse el a gazdasági ismétlő iskola tervét és költségvetését, a gyümölcsfatelepre nézve pedig behatóbb tanácskozást indítson a gazdasági egyesülettel. Aczél Géza főmérnök szerdán terjesztette be az új szakiskola terveit és költségvetését. E szerint a kellő szolidaritással és kellő költségkimeléssel tervezett iskola építendő, amelynek irányadó alapjául a miniszteri utmutató szolgál, összesen 43505 koronába kerül, a gazdasági eszközök és felszerelések nélkül. A szakiskola telepén a következő épületek vannak tervezve, az iskola, egy tanteremmel és munkateremmel, amelyeknek mindegyike 292 négyszög méter területű, 2, iroda és tanítói lakás, 3. cselédlak, istálló, zab

és szerszám kamara, 4, nyitott szin, 5. baromfi és sertésöl, 6. méhes, 7. trágyatelke, 8. kerítés és egyéb mellék építkezések. Ilyen iskola felállítását gazdálkodó polgárságunk érdekében melegen kell üdvözlőnünk

— **Az ipartörvény revíziója.** Az 1884. évi XXVII. t. cz. revízióját régóta sürgetik az iparosok. A revízió előmunkálatai már régóta folynak. A kereskedelmi miniszter most a revízióval kapcsolatban rendeletet intézett az iparhatóságához, hogy a mérsáros ipar szabályozására vonatkozólag terjessze elő véleményét, valamint terjessze fel a végeladásokra és az árverésekre vonatkozólag a múlt évi adatokat.

— **Szegényügyi bizottsági ülés** lesz pénteken délután 4 órakor *Oláh* Károly tanácsnok elnökiete alatt a városháza közgyűlési termében.

— **1027 korona a debreczeni egyetemnek.** A Csokonai kör legutóbbi választmányi gyűlésén a kör titkárnak Kardos Albertnek jelentése szerint a Bíró Lajos-féle felolvasás 1027 koronát jövedelmezett, mely az egyetem javára fordítottatik s Bíró Lajos nevében külön fog kezeltenni.

— **Értesítés az adótárgyalásról.** Az 1902. 1903. év folyamán keletkezett III-ad oszt. ker. adó köteles üzletek és vállalatok III-ad oszt. ker. adó javaslatának bizottsági tárgyalására a határidő a következő sorrendben tüzetett ki és pedig:

1904. év ápril 9-én I-ső kerület	654-736-ig
„ „ 12-én I-ső	737-838-ig
„ „ 13-án II-ik	459-547-ig
„ „ 14-én III-ik	475-586-ig
„ „ 15-én IV-ik	523-619-ig
„ „ 21-én IV-ik	620-678-ig és mezős.
„ „ 22-én V-ik	613-691-ig
„ „ 23-án V és IV	692-739 és 548-587
„ „ 25-én VI-ik	588-660-ig
„ „ 26-án Pénzüntézetek	

Miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a jelzett napokon tartandó tárgyaláson városháza I-ső emelet 26. ajtó saját érdekében megjelenni sziveskedjenek.

— **Letört virágszál.** A Debreczenben is köztisztelt Szunyogh Bertalant szülői szerető szívében sujtotta a halál, ugyanis részvételt közöljük a beérkezett gyászjelentést: ifj. szunyoghi Szunyogh Bertalan és neje szabjái Pozsgay Jolán, valamint gyermekeik Márton, Jolán és Kata, továbbá szabjái Pozsgay Morné született szunyoghi Szunyogh Mária, mély tájadalommal tudatják a felejtethetlen jó gyermeknek, páratlan testvérnek, szerető uokának szunyoghi Szunyogh Paulának folyó hó 6-án éjjel 2 órakor, 17 éves korában, rövid, súlyos betegség után történt csendes elhunytát. A temetés folyó hó 8-án d. e. 10 órakor lesz a Kossuth-utca 45. sz. gyászszáztól.

— **Az üzleti szolgák mozgalmá.** A jobblétért való küzdelem megmozgatta Debreczenben a munkásosztály minden rétegét. Mint értesülünk, az üzleti szolgák is mozgalmat indítottak a munkabér emelése érdekében.

— **A Debreczeni Munkás Dalegylet** által f. hó 4-én tartott dalestélyen a dalegylet könyvtára javára felülfizettek: Czilli Mihály 2 kor. Csóka József 2 korona. Kovács Károly 1 kor. Simkovic György 1 kor. Csengeri József 60 fill. Báthory Sándor 2 kor. Kovács János 2 kor. Wacha Róbert 1 kor. 20. fill. özv. Csengeri Istvánné 2 kor. ifj. Nagy Pál 4 kor. N. N. 80 fillér, Láng Juliska 60 fill. N. N. 20 fill. amit ez uton is nyugtáz az elnökség.

— **Gróf Eszterházy köszönete.** Emlékezzünk arra a szép sikerre, a melyet a nemzeti szövetség a múlt havi estélyén produkált, a mikor is országos hírű írók és művészek voltak városunk vendégei. E szép sikerért gr. Eszterházy János a nemzeti szöv. elnöke megleghangu levelet intézett az estélyt rendező bizottságnak.

— **Meghívó.** A következő értesítést vettük: A kereskedő ifjak társulatának tagjait felhívom, hogy f. hó 9-én szombaton este 8^{1/2} órakor a társulat helyiségében tartandó fontos értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Bárdos Géza alelnök.

— **Meglopott gazda.** Még a múlt hónap 28-án történt, hogy Papp Balázs nagycseri lakos Debreczenbe ökröket adott el özvegy Jámborné Hatvan-utca 64. szám alatti lakosnak. Mikor Kohn Manó pálinkamérésébe betért, itt ismeretlen urias külsejű egyén csatlakozott hozzá. Pár pohár pálinkát ittak, azután összebarátkoztak. Több helyen megfordultak még s ittak pálinkát és sört, de Papp Balázs, a ki nem iszákos ember, azt állítja, hogy csak keveset ivott, mert valami különös ízét érezte az itálnak és rosszul is lett attól. Tényleg haza is ment a szállására és ott nyomban elaludt. Mikor felébredt, a pénztárcájából 1480 korona összeg eltűnt. Papp Balázs jelentést tett az esetről a rendőrségnek, mely a nyomzást a legszelesebb irányban meg is indította. Nagyon hátráltatja ugyan a nyomozást hogy a károsult gazda csak most tett jelentést. Az a gyanu, hogy a tolvaj álomport tett az italába. A zsebmetsző a mellényét fölvtágra, de a tárczájából csak a pénzt vette ki, a két marhalevelét benne hagyta.

— **Az adózók érdekében.** A prés megkezdte a működését. Leginkább bizonyítják ezt az adóhivatal által napról-napra kibocsátott felhívások: Az 1902 és 1903 év folyamán keletkezett III-ad osztályu ker. adó kötelesek adókiszámítási javaslatai elkészültek, azok lajstromai a f. évi április 1-től bezárólag április 9-ig 8 napi közzsemlére a városi adóhivatalban kitéve vannak. Újlag felhivatnak az érdekeltek, hogy azokat a jelzett idő alatt ott tekintsék meg, az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve netaláni észrevételeket megtehetnek. Az észrevételeket a fent jelzett 8 nap alatt írásban a helybeli pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adóhivatal bizottságnál terjeszthetik elő.

— **Meghaltak.** Laduczki Sándor ev. ref. 23 napos, Pollák Margit róm. kath. 20 hónapos csecsemők, Gebei József ev. ref. 2 éves, Gulácsi József ev. ref. 10 éves gyermekek, Szunyogh Anna ev. ref. 17 éves hajadon, Fási Eszter ev. ref. 24 éves hajadon, Sarkadi János ev. ref. 40 éves nap-szamos, Lakatos József ev. ref. 53 éves cigánykovács, özv. Nagy Istvánné Szigeti Julianna ev. ref. 73 éves kisbirtokosnő.

— **Egyezkedés a kefégyári munkásokkal.** A tiz nap óta sztrájkoló kefégyári munkások ügye végre azon a mesgyn van, hogy remélhető a békés megoldás. A békéltetési tárgyalások ma, csütörtökön délelőtt 9 órakor kezdődnek. A tárgyalás a főkapitányságon lesz és azon résztvesznek a munkások bizalmi férfiai, valamint a Falk és a Stern-féle gyárak tulajdonosai. Az egyezkedési tárgyalások a gyárosok és a munkások kölcsönös engedékenysége esetén hihetőleg eredményre is fognak vezetni.

— **Vonatkozás a rákosi karambol miatt.** A budapesti gyorsvonat szerdán délben másfél órai késéssel érkezett Debreczenbe, ahol ez nagy izgatottságot keltett. A városban nagy szerencsétlenségről beszél-

tek, amit a „Debreczen” lap is élénk fantáziával megerősített. Szerencsére a szerencsétlenség nem oly nagy. Budapestról a következőket jelenti róla tudósítónk: Reggel négy órakor a Hatvan felől jövő 345. számú tehervonat hibás váltóállítást következtében a rákosi rendező pályaudvar kijáratánál beleszaladt a Szolnok felé induló 562. számú tehervonatba. Az összeütközés következtében a 345. számú vonat két kocsija, az 562. számúnak pedig négy kocsija teljesen összezúzódott. A személyzet közül Csutak Károly nevű lakatos oly szerencsétlenül esett a vágányra, hogy a jobb kulcsontja eltörtött, sőt súlyosabb belső sérüléseket is szenvedett. A mozdonyvezetőnek és a fűtőnek semmi baja sem történt. A kár 120.000 korona.

— **Csokonai-estély.** A „Csokonai-kör” legközelebb Csokonai-estélyt rendez, melyen a városi dalárda Mácsay Sándor karnagy által két megzenésített, illetve átírt Csokonai-szerzeményt fog előadni.

— **Országjáró 11 éves leányka.** A rendőrség, amint már említettük, kedden este elfogta a 11 esztendő *Fekete* Rózsit, akinél 30 koronát találtak. A kis leány azt mondja, hogy öt székely cigányok csalták el Ágostonfalváról és magukkal vitték Kaszára, ahol szőnyegeket és székely háziipari cikket árultak. A cigányok a lopásra kitanították és ő lopott is. A rendőrség a kis leányt egyelőre gondozás alá vette és megindította a nyomozást, hogy elbeszélései mennyiben igazak.

— **Adományok.** A siketnéma iskola részére a következő adományokat vettem s köszönettel nyugtázom: O-Liszka község gyűjtése 70 fil., Szilágymegye 1 kor. 40 f., főszolgabíró Nagy-Károly 7 k. 80 fil., Kerek Bálint, Szöllőssy Mariska, Nadler Károly, Borbély József, Gaszner Károly, Kutassy Miklós, Sztán Győző, Véghső Sándor 1—1 k., Ács Nagy Károly, Bartha Ferencz 2—2 kor., Gaál András 20 kor. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

— **Tolvaj borbélyinas.** A hajdudorászathoz és pofaszórtelenítéshez még nem ért ugyan *Rotb* Samu borbélyinas, de lopni már tud, evőeszközöket lopogatott a Debreczeu vendéglőből. Rajtakapták. A lopást bevallotta.

— **A Csokonai-kör választmányi gyűlése** Körösi Kálmán indítványára kimondta hogy a városházának azon részét, hol 48-ban a magyar koronát őrizték, emléktáblával jelöli meg. Az illetékes helynek kikutatására Zoltai Lajost bízták meg.

— **Az orgazda.** Birinyi Gábor peceres-utcai kovácsmestert *Guti* Péter és *Marosán* György inasai meglopták. Mintegy 23 korona értékű holmit loptak tőle és azt elvitték ahhoz, aki őket a lopásra biztatta és 4 koronát ígért nekik. A két inas, mert a 4 koronát nem kapta meg, az orgazdát elárulta, *Birinyi* pedig panaszt emelt mindhárom ellen.

— **Hazatoncizolt kőműves.** A miskolci rendőrség *Bakos* Sándor debreczeni illetőségű kőművest kényszerutlevéllel hazatoncizolta.

x **Endrédi Márton** fővárosi torna és vívótanári e hó 5-én hat heti tartózkodásra városunkba érkezett. Ideiglenes lakása a Bika-szállodában van.

— **Hiuság-e az arcz és kézbőr ápolása?** Csodálatos a közvélemény megnyilatkozása. Ha szép női kezét, hamvas arczbőrt lát a köznap gondolkodású ember, az a véleménye, hogy önagsága nem igen erőlteti meg kezecskéit a munkában, arczát nem igen sűti a konyha lángja; ellenben ha durva kezű urt nő lát, vagy olyat, kinek arcza vörös, kipattogzott, ezt nem tudja be a gazdasszonykodásnak, hanem leszólja alaposan, hogy az illető nő annyira tunya, rest, hogy még külsejével sem törődik semmit. Azaz ha ápolja bőrt — hű, ha nem ápolja — rest. Ez a közvélemény. De hát a közvéleménynek, mint olyan sok más esetben, itt sincsen igazsága. Ha egy nő bőrt ápolja, ez nem

hiuság, nem tetszelgés, de szükséges cselekedet egészsége érdekében, mert az emberi test nemcsak a tudón, de a bőrön át is lélegzik, ez a *bőrlégzés*. Ha a bőr likacsai, amelyeken át a bőrlégzés történik, eldugulnak, szenved az egész test, (példá rá a megégés.) Ha tisztátalan a bőr, elveszti az üdőségét, hamvaságát, rózsaszínbe játszó fehérségét; eldurvul, kicserepesedik, megrepedezik, vérzik, amely dolog amellettt hogy kellemetlen s fájdalmas, a szemléletre nézve visszaszítató s bizony sokat levon ama széptani hatásból, amelyet egy csinos nő megjelenése okozni szokott. Azért a bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében, az ápolására pedig legalkalmasabb szer a **Mollitergin (készíti a Mihalovits gyógyszerár Debreczenben, 1 üveg ára 1 korona)** mely a mellettt, hogy teljesen ártalmatlan, fehérre, üdév, puhává s bársonyszerűvé varázsolja a szél kifújta, napégette, megbarnult, vagy eldurvult arcz s kézbőrt. Hatása pedig gyors s biztos!

TÁVIRATOK.

Károlyi Tibor meghalt.

Károlyi Tibor, a főrendiház volt elnöke Abbáziában meghalt. Holttestét az aradmegyei Mácsa községbeli családi sirboltba szállítják.

Az államtitkár választása.

Serényi Béla grófot, a kereskedelemügyi államtitkár csak 5 szavazattal győzött a dédesi kerületben *Hebrony* József függetlenségi jelölttel szemben. Az ellenzék a választást kérvénnyel támadta meg. A kuria csütörtökön hirdeti ki az ítéletet.

Gyilkosság a tébolydában.

Triestből táviratozzák, hogy az ottani tébolydában *Oglierics* Lucia nevű nő sétaközben *Menczer* Inez nevű, szintén örült nőt megfojtotta. *Oglierics* Lucia a férjét is megölte. Akkor a tébolydába került, ahonnan évek mulva gyógyultán elbocsájtották. Pár hétre rá az anyósát ölte meg, amiért újból a tébolydába került, ahol újabb gyilkosságot követett el.

Alice, az elnök leánya.

Newyorkból táviratozzák, hogy az egyik lap munkatársa három képet közölt a bájos Alice kisasszonyról, Roosevelt elnök lányáról, aki a löversenyben részt vett. Az első képen azt a jelenetet örökölte meg, mikor a szép Alice pénzt ad a boockmackernek, a másik képen, mikor a nyereséget fölveszi, a harmadik képen, mikor a nyereséget dicsekedve mutatja a barátainak. Roosevelt annyira megharagudott ezért a leányára, hogy a bájos Alice kisasszonyt egyik vidéki rokonához számúzta.

Kohn Ignácot elfogták.

Budapesten két detektiv a Rottenbiller utcában elfogta *Flaszter* Hermann 25 éves és *Kohn* Ignác Ódön 23 éves zsebtolvajokat, akikről tudták, hogy vasutakon működnek. A kihallgatások során kiderült, hogy ők voltak Mándy Lajos miniszteri tanácsos tolvajai, akitől 2170 koronát loptak. A szembesítésnél Mándy felismerte bennük azt a két embert, akik Pozsonyban közrefogták és taszigálták. *Kohn*nál aranyórát, lánczot, két arany gyűrűt és 150 koronát, *Flaszternél* 20 márkás aranyat és 80 koronát találtak. Kohnt különben Ausztriában elkövetett lopás miatt is körözik. Letartóztatta a rendőrség *Kohn* kedvesét is, *Fischer* Margit 28 éves kávéházi pénztárosnőt, akinél 616 korona készpénzt és 3 drb. zálogjegyet találtak. *Kohn Ignác* nem rég a *debreczeni kózkórházból szökött meg*.

Színház.

Rózsa Lilly második fellépte.

Az este lépett fel Rózsa Lilly, színházunk ujonnan szerződött primadonnája másodsor, még pedig a Bob herczegben. Érdek-

kel néztek e játéka elé mindazok, kik a Bob herczegét Felhőtől látták s tudták azt is, hogy Bob Felhőnek egyik legkedvesebb szerepe volt Debreczenben s benne élte át sikereinek legszebb pillanatait. Éppen ez a különös érdeklődés vonzotta oly nagyszámúban a közönséget a színházba, úgy hogy azt joggal nevezhetjük az este telt háznak. Nagy volt az érdeklődés, vajjon kifogja-e elégiteni az új művésznő azt a közönséget, mely Felhőt sajátos szerepeiben annyira becézte. Milyen fölfogással játszsza s hogy tud érdeklődést kelteni ez ismert szerepben? S amilyen nagy volt az érdeklődés, ép oly nagy volt a meglepetés is — tudniillik a kellemes meglepetés. Rózsa Lilly az egész estén át letudta kötni a közönséget, sőt magával is tudta ragadni azt úgy, hogy azok is, akik Felhőt még mindig sajnálták, örömmel tapsoltak az új művésznő játéka hatás alatt. Rózsa Lilly szépen játszik. Megjelenése kedves, beszéde behizelgő. Hangja bár kissé gyöngye, de hajlékony és lágy s a legfinomabb kifejezésekre képes.

Bob herczeg szép jövőt és sok diadalt jelent Rózsa Lillynek. A közönség sokat tapsolt neki, dalait megújraza s egy szép csokorral is megtisztelte. Hisszük, hogy rövid idő alatt kedvence lesz közönségünknek.

a ly.

Sursum Corda. Pénteken lesz a premierje Bosnyák Zoltán 4 felvonásos színművének a „Sursum Corda”-nak, melyből nap-nap mellett tartanak színházi próbákat.

Czobor Károly 3 felvonásos operettjéből a „Hajduk hadnagyá”-ból a zongora próbák annyira előre haladtak, hogy a jövő héten megkezdődnek a színpadi próbák. Az operett főbb szerepeit Sugár Aranka, Rózsa Lilly, Krémerné Lilly, Mezei Andor, Iványi Antal, Krémer Jenő, Nagy János, Virágháty Lajos és Szalay Károly játsszák.

Takarodó. Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Beyerlein 4 felvonásos drámájából, melynek a címe „Takarodó”. A dráma premierje e hó közepén lesz.

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móríc Pál-tól.)

Vesztett csata a mussulini sáncoknál.

Mussulin Titel közelében fekvő falu. Dél-Magyarországnak ez azon része, hol ekkor több volt a mocsár, mint a szárazföld. Itt terjengtek azok a nagy folyómenti vad mocsarak, melyekbe a vadállatokon, vadmadarakon és üldözött betyárokon kívül csak ritkán mert betévedni más valaki.

Mussulin falut szintily süppedékes mocsarak környékeztek. A falu alja erős föld-sánczczal volt elsánczolva. Ide egyetlen országútv vezetett, melynek szigorú kapuja volt a földsáncz. Ez ágyukkal, sorkatonasággal egészen meg volt tömve.

Az erős sánczot csak a keskeny országúton lehetett megtámadni. Jobbról balról süppedékes mocsár terült el, melyen legfeljebb a vadmadár, ha keresztül repült volna.

Guyon tábornok ennek a sáncznak a bevételét is megkísérelte. Keskeny uton haladtak előre a honvédek, a 104-dik zászlóalj katonái. Már előttük feketélt a sánczhalom, de mint nyári időben a sűrű jégeső a mocsárban, úgy bugyogtatták a hulló kartácsdarabok az országútv mentén a mocsaras vizet. Mint valami sebesebb jégeső, úgy pattogott a golyó, a kartács. Sok bátor, sok büszke honvéd véresen, sebesülten bukott az országútról a mocsárba, más testek ismét az uton hullottak halomra. Ezen iszonyu

fegyvertüz elől kénytelen volt visszahuzódni a támadó honvédség.

E nem sikerült roham után az ágyuk még délig bömböltek. Délután újabb rohamot vezényelt Guyon tábornok. Vissza húzódtak ezek a csapatok is. Ekkor látták, hogy a reggel elesett nagy, nehéz sebesült honvéd katonák holttesteit fej nélkül, iszonyúan megcsontkítva heverték szerteszéjjel az országúton vagy pedig a bűzös mocsarakba beledobálva. Ilyen gaz ellenség ellen is kellett katonáskodni a derék honvédeknek.

[Folytatjuk.]

Nyilttér.

SZOLYVAI ásványviz.

Előrendű szaktörvények alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokban. **Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!**

Borral igen üdítő ital!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradaimi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 219. Bérlet 157-ik szám (A) Ma csütörtökön, 1904. évi április hó 7-én:

A drótos tót

Nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: León Viktor. Fordították: Rutkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Lehár Ferencz.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai Debreczen, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek a

Tavaszi divat

remek ujdonságai

szövetek és selymekben.

Kitünő borok:

1903. évi homoki asztali	1 liter	26	kr
1903. " kövidinka	1 "	28	"
1903. " kadarka	1 "	28	"
1901. " hegyi ó bor	1 "	32	"
1902. " Rizling	1 "	35	"
1901. " ménesi Siller	1 "	35	"
1900. " magyarádi	1 "	40	"
1901. " Buday-féle Rizling	1 "	44	"
1878. " székelyhidi bakator	1 "	66	"

Kapható: **VÁRAY JÓZSEF**

kereskedésében

Piac- és Simonffy-utca sarkán, (városi bíróság.)

Disznóbőr nyergesek, teljes lovaglós felszerelések mindenféle utazási cikkek **gyermek koscsik, francia, angol, orosz illatszerek** és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, **férfi fehérneműk, kalapok, nyakkendők**, séta botok, esernyők stb. nagy választékban a legjutányosabb árban szerezhetők be

BORSOS KATA

műipar- és férfi divat áru raktárban

Debreczen, városház.

Zádor Lajos

divatterme.

Női ruha készitési műtermében ügyes **derék és kabát varrónők** felvétetnek.

20000 drb. nemes rózsató

a legkitünőbb fajokban kapható **műkereszteti és rózsatelepemen**, a M. Á. V. főállomása mögött, a csolnakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert.) **Virágcsarnokomban** (Piacz-utca 26. sz. Telefonszám 340.) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készítettnek.

A n. é. közönséget tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula,

műkertész, Debreczen.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházában megérkeztek a **tavaszi idényre** a legújabb

női- és gyermek felöltők.

Óriási raktár.

Feltűnő olcsó árak.

Nyarálókat, üdülőket,

fenyves levegőre kívánczozókat

egész évben jutányos áron elfogad e célra épült, szilárd, egészséges épületben teljes pensióra Dr. Schöntag Samu városi orvos Svedlőren (Szepesmegye.) Julius, augusztus hónapokban a különben akkor is igen mérsékelt árak némileg magasabbak.

Tüdővészések, ragályos bajban szenvedők **nem** vehetők fel.

Elemi iskolába járó 1—2 kosztos gyermeket is elfogad német nyelv elsajátítására.

Remek vidék, kitünő ellátás.

Bővebb felvilágosítást levélben bármikor, s april 8-ig bezárólag személyesen és itt Debreczenben, Csapó-utca 52. sz. a.

Lusztig és Bán

fűszer-, liszt- és gyarmatáru nagykereskedése **Városi bérpalota, Simonffy-u. 2. szám.**

Ajánlja dusan felszerelt raktárait **mindennemű fűszercikkekben.**

Olcsó ár, pontos kiszolgálás.

Nagyváradi élesztő főraktár.

A Halmágyi Sámuel csödtömegéből megmaradt

női kabátok, blouzok, ernyők

és még sok női divatáru

ezikk darabonként mai nap-tól kezdve **(csak néhány napig)** birói árve-

résen (Piacz-utca 81. sz. üzlethelyiségben) eladat-

nak.

Dr. Szöllös Dezső

csödtömeggondnok.

Teljesen jó karban levő

fűszer üzlet berendezés

igen jutányos árban

eladó.

Megtekinthető

Csapó-utca 38. szám.

502.—1904. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Polgári Dánielnek, Polgári Imre ellen folytatott végrehajtási ügyében a kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbíró-ság területén levő a debreczeni 973. sz. tjkv-ban A I. 1010. és 6206. hrsz. alatt felvett házas udvarból és ondódi szántóföldből álló ingatlanok a Polgári Imrét illető 1/3 részére 2003 korona 55 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelvé annak foganatosítására, határidőül az **1904. évi április hó 25-ik napjának d. u. 3 óráját** a kir. tszék árverési termébe kitzúzte.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 270. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elisnervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt, a kir. tszék, mint tkvi hatóságánál és Debreczen város rendőrségél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1904. január hó 23-án.

Hegedüs, kir. tszéki bíró.

Gyár: NYERGES-UFALU (Esztergom m.) Sörgőnczim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó s tűzlló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Egyedélárusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy kisasszony lapunk kiadóhivatalában azonnal felvétetik.

Ekszer javítás és bárminemű (vésműki) ötvös munkákat jutányos árért vállal: **Pintér Gusztáv** Debreczen, Piacz-u. a főtözsde mellett. Órák, ékszerek és tájékpipák nagy választékban. Törött arany és ezüst beváltatik.

Niklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca főtözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? **Neumann Nándor** festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Kövesi József bádigos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Széchényi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja **Blatner Gyula** üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Uj list raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gőzmalom és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katonai élelmiszerénél.

Tanuló felvétetik **Blatner Gyula** üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42.

Szakcsertő munka, mégis a legolcsóbb. Villammi berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanicus készít a legtar-tóssabban Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Uj berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos háziacsengők felszerelése és villamos szeblámpák raktára. Villamos háziacsengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Valódi kék uszó kocsiak, gépolajok és halzsir, legolcsóbban szerezhető be **Fazekas Kálmán** petroleum és zsiradék üzletében Hatvan u. 6. sz.

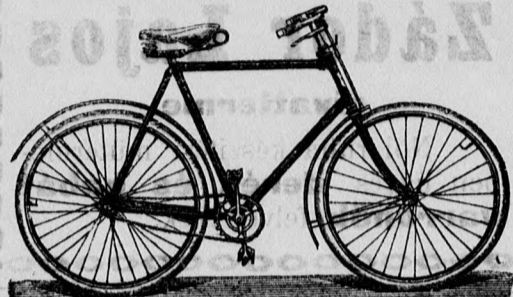
Weidner József 46 év óta fennálló cipőüzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

Intelligens uri ember, előkelő régi intézetnél fix fizetéssel állást nyerhet. Cím a kiadóban.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie«, »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legujabb diák hüvely parafás arany szopókával 30 fillér. Uj King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-sörccsarnokkal szemben.

Schweitzer Testvérek cég

varrógép és kerékpár áruháza Debreczen, Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagy választékban, raktárra megérkeztek meglepő olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk kerékpár alkatrészekben. Nagy mechanikai javító műhely.

Himlőhely, Vimedli, Szeplő,

májfolt, arczörösség, ragya és minden más bőrcsunyaságot leszed és az arczörösséget a leg-
rövidebb idő alatt rendbe hozza és bársony-
puhává teszi a **Matild** arczkenőcs, crém,
szappan, stb. Tessék megpróbálni, mert ha
ezen ártalmatlan szépítő szerek nem használ-
nak, a szer árát minden csürés-csavarás
nélkül visszaadja, a cím: **KUN ISTVÁN**
gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique
„Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma.
(Alapított 1895. Budapesten.) Budapesten,
Töröknél. Debreczeni raktár: **Tóth Béla**
gyógyszertárban. Hajresztorer 2 korona.
Fenomenális. Nem fog, nem piszkít.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tuhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüstárul-
mat** és pedig 6 drb mexikói ezüst asztali kés, 6 drb mexikói ezüst evővillát, 6 drb mexikói ezüst evőka-nalat, 12 drb mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb kiváló

dessertkést, 6 drb kiváló dessertvillát, 1 drb mexi-kói ezüst levesmerítő kanál, 1 drb ezüst tejmerítő, 2 drb elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen csak **frt 6.50.**

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kilo hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalom. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel törté-nik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor Budapest, Bezerédi-u. 3. sz.

Havi és heti részletre

beszerezhető

női gallérok és kabátok, férfi öltönyök és felöltők, női- és férfi szövetek, legjobb minőségű vásznak, ugyszintén kanavászok, ágy és asztalterítők, szőnyegek leg-jutányosabb ár mellett

Kohn Hermann cégénél

Hatvan-u. 17.

Czégre ügyelni!

Batisti és mosó különlegességek.

Aki olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kas-télyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, beto-nirozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket, költségvetést stb.

Gróf Degenfeld és macsi uradalmi kitünő feleztelen tej és minden-nemű tejtermékek, ugy viszont eladók, mint privat vevők részére, megrendelhető és pontosan hazaszállítatik.

Weinstein Jakob

„Debreczeni Tejcsarnokából“

Hatvan-u. 53.

Megjegyeztetik, hogy fenti uradalmak összes tehenei be vannak oltva, s tiszta **tuberkolus mentesek**, s amennyiben be-bizonyult tény, hogy mindenféle beteg vagy tuberkolus tehenektől eredő tejnek élvezése, a legtöbb betegségeknek a kuforrása is, **legyünk óvatosak**, honnan és milyen tehenektől ered az általunk élvezett tej és más tejtermékek, **főleg kis gyermekeink érdekében tegyük ezt!**

A fenti cégénél **תפיל של פסח** tej is megrendelhető, a mely a legszigorubb rituális felügyelet alatt áll.